

คำหมายอากาศเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูหนาว

ระหว่างเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2569 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2570

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สภาวะอากาศทั่วไป

- บริเวณประเทศไทยตอนบน จะเริ่มต้นฤดูหนาวช้ากว่าค่าเฉลี่ยประมาณ 1 สัปดาห์ โดยจะเริ่มต้นประมาณสัปดาห์ที่สามของเดือนตุลาคม 2569 และจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ 2570
 - อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยตอนบนประมาณ 22.0 - 23.0 °ซ. ซึ่งจะสูงกว่าค่าปกติประมาณ 2 °ซ. (ค่าปกติ 19.9 °ซ.) และจะมีอากาศหนาวเย็นน้อยกว่าปีที่ผ่านมา (อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยปีที่ผ่านมา 19.6 °ซ.) สำหรับอุณหภูมิต่ำที่สุดประมาณ 10 - 12 °ซ. ส่วนมากจะอยู่ตอนบนของทั้งภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนอุณหภูมิต่ำที่สุดบริเวณกรุงเทพมหานคร 19 - 21 °ซ. และปริมณฑล 18 - 20 °ซ.
 - ช่วงเวลาที่มีอากาศหนาวเย็นที่สุด ประมาณปลายเดือนธันวาคม 2569 ถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2570
 - บริเวณยอดดอยและยอดภู รวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด และมีน้ำค้างแข็งเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง
 - ภาคใต้ จะมีอากาศเย็นบางแห่งในบางช่วงส่วนมากตอนบนของภาค แต่ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไป โดยเฉพาะทางฝั่งตะวันออกในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง ซึ่งจะทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากรวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในหลายพื้นที่ สำหรับคลื่นลมในทะเลอ่าวไทยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ ในบางช่วงมีคลื่นสูง 2 - 3 เมตร ส่วนทะเลอันดามันมีคลื่นสูง 1 - 2 เมตร
 - เดือนพฤศจิกายนและธันวาคม จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำ และมีโอกาสสูงที่จะพัฒนาตัวเป็นพายุหมุนเขตร้อนแล้วเคลื่อนตัวเข้ามาใกล้หรือเคลื่อนผ่านอ่าวไทยและภาคใต้ ซึ่งจะทำให้บริเวณดังกล่าวมีฝนตกชุกหนาแน่น รวมทั้งคลื่นลมจะมีกำลังแรง และอาจมีคลื่นพายุซัดฝั่ง ความสูงของคลื่นประมาณ 3 - 4 เมตร
- ทั้งนี้ คาดว่าปรากฏการณ์เอลนีโญจะมีกำลังแรงขึ้นในช่วงปลายปี 2569 และมีแนวโน้มต่อเนื่องไปจนถึงต้นปี 2570 ซึ่งอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้ประเทศไทยมีอุณหภูมิสูงกว่าค่าปกติ และมีอากาศหนาวเย็นน้อยกว่าปีที่ผ่านมา

คำหมายลักษณะอากาศ

ประเทศไทยตอนบน (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก)

ตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤศจิกายน ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไปกับมีอากาศหนาวบางแห่งในบางวันทางตอนบนของภาค ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออกจะมีอากาศเย็นบางพื้นที่ทางตอนบนของภาค โดยจะมีฝนเล็กน้อยร้อยละ 10 - 20 ของพื้นที่ มีฝนฟ้าคะนองและอาจมีลมกระโชกแรงบางพื้นที่ในบางวัน เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นระยะๆ โดยจะมีกำลังอ่อนถึงปานกลาง ประกอบกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะพัดปกคลุมประเทศไทย

ตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนจนถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนยังคงแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบน โดยจะมีกำลังแรงและต่อเนื่องมากขึ้น และอุณหภูมิลดต่ำลงอีก ประกอบกับมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือยังคงพัดปกคลุมประเทศไทย มีกำลังปานกลางถึงค่อนข้างแรงเป็นระยะๆ ทำให้ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอากาศเย็นทั่วไปและมีอากาศหนาวบริเวณตอนบนของภาค สำหรับบริเวณยอดดอย ยอดภู รวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด ส่วนภาคกลางและภาคตะวันออกจะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไป ส่วนมากทางตอนบนของภาค จากนั้น ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้น และเริ่มมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน กับมีหมอกหนาในหลายพื้นที่ ส่วนบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า ทั้งนี้ เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนจะมีกำลังอ่อนลง

ภาคใต้

ตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงต้นเดือนมกราคม มีฝนตกชุกหนาแน่นเกือบทั่วไป โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป ซึ่งจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 60 - 80 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่งก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งในบางแห่ง สำหรับคลื่นลมทะเลอ่าวไทยจะมีกำลังแรงเป็นระยะๆ ในบางช่วงจะมีคลื่นสูง 2 - 4 เมตร ส่วนทะเลอันดามันจะมีคลื่นสูง 1 - 2 เมตร เนื่องจากมีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้ และมีกำลังแรงเป็นระยะๆ โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม ประกอบกับในบางช่วงจะมีร่องมรสุมพาดผ่านภาคใต้ นอกจากนี้ ในบางช่วงมักจะมีหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงหรือพายุหมุนเขตร้อน เคลื่อนตัวเข้ามาใกล้หรือเคลื่อนผ่านภาคใต้ **จากนั้นจนถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์** ฝนจะลดลง เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้มีกำลังอ่อนลง และเริ่มเปลี่ยนเป็นลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมแทน

รายละเอียดตามภาคต่างๆ

ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤศจิกายน จะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไป กับมีอากาศหนาวบางพื้นที่ ในบางวันส่วนมากทางตอนบนของภาค และมีหมอกในตอนเช้า โดยจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 10-20 ของพื้นที่ และอาจมีลมกระโชกแรงบางแห่งในบางวัน

ตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ อากาศจะเย็นมากขึ้น โดยมีอากาศหนาวเย็นเกือบทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณตอนบนของภาค สำหรับบริเวณยอดดอย ยอดภู รวมทั้งเทือกเขาจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด และเกิดน้ำค้างแข็งขึ้นได้ในบางช่วง **จากนั้น** ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้นและมีฝนบางแห่งในบางวัน กับมีหมอกหนาในหลายพื้นที่ โดยยังคงมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า และจะมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน

ภาคกลางและภาคตะวันออก

ตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤศจิกายน จะมีอากาศเย็นบางพื้นที่ในบางวันทางตอนบนของภาค กับมีหมอกในตอนเช้า โดยจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 20-30 ของพื้นที่ และอาจมีลมกระโชกแรงบางแห่งในบางวัน

ตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ จะมีอากาศเย็นเกือบทั่วไป โดยเฉพาะตอนบนของภาคและบริเวณเทือกเขา กับจะมีหมอกหนาหลายพื้นที่ในบางช่วง **จากนั้น** ลักษณะอากาศจะแปรปรวน โดยอากาศจะเริ่มอุ่นขึ้นและมีฝนบางแห่งในบางวัน โดยมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ในตอนกลางวัน กับมีหมอกหนาหลายพื้นที่ แต่สำหรับทางตอนบนของภาคและบริเวณเทือกเขายังคงมีอากาศเย็นในตอนเช้า

ภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ฝั่งอ่าวไทย)

ตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงต้นเดือนมกราคม จะมีฝนตกชุกหนาแน่นตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป โดยจะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 60 - 80 ของพื้นที่ กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่ และฝนหนักมากในบางแห่ง ซึ่งจะก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งได้ในบางแห่ง ส่วนคลื่นลมจะมีกำลังแรง และจะมีคลื่นสูง 2 - 4 เมตรในบางช่วง **จากนั้น** ฝนจะลดลง เว้นแต่ทางตอนล่างของภาค ยังคงมีฝนร้อยละ 30 - 40 ของพื้นที่ กับมีฝนหนักบางแห่งในบางวัน

ภาคใต้ฝั่งตะวันตก (ฝั่งทะเลอันดามัน)

ตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤศจิกายน จะมีฝนฟ้าคะนองร้อยละ 30 - 50 ของพื้นที่ กับมีฝนหนักบางแห่ง สำหรับคลื่นลมในทะเลอันดามันจะมีคลื่นสูง 1 - 2 เมตร

คาดหมายอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย(องศาเซลเซียส)ตามภาคต่างๆช่วงฤดูหนาวปี พ.ศ.2569

ภาค	พฤศจิกายน 2569	ธันวาคม 2569	มกราคม 2569	1-15 กุมภาพันธ์ 70	16-28 กุมภาพันธ์ 70
เหนือ	ตอนบน 21-23 ตอนล่าง 22-24	ตอนบน 18-20 ตอนล่าง 19-21	ตอนบน 17-19 ตอนล่าง 19-20	ตอนบน 16-18 ตอนล่าง 19-21	ตอนบน 19-21 ตอนล่าง 21-23
ตะวันออก/เหนือ	ตอนบน 21-23 ตอนล่าง 22-24	ตอนบน 19-21 ตอนล่าง 20-22	ตอนบน 18-20 ตอนล่าง 19-21	ตอนบน 19-21 ตอนล่าง 21-23.	ตอนบน 22-24 ตอนล่าง 23-25
กลาง	23-25	21-23	20-22	22-24	23-25
ตะวันออก	24-26	23-25	22-24	24-26	24-26
ใต้ฝั่งตะวันออก	24-26	23-25	23-25	23-25	23-25
ใต้ฝั่งตะวันตก	23-25	25-26	24-26	23-25	23-25

หมายเหตุ

เกณฑ์อุณหภูมิ

อากาศเย็น

อากาศหนาว

อากาศหนาวจัด

อุณหภูมิ

16.0 - 22.9 °ซ.

8.0 - 15.9 °ซ.

ต่ำกว่า 8.0 °ซ.

คาดหมายปริมาณฝน(มิลลิเมตร)และการกระจายของฝน(%ของพื้นที่) ช่วงฤดูหนาวปี พ.ศ.2569

ภาค	พฤศจิกายน 2569	ธันวาคม 2569	มกราคม 2570	1-15 กุมภาพันธ์ 70	16-28 กุมภาพันธ์ 70
เหนือ	ฝน 10-20%	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง
ตะวันออก/เหนือ	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง
กลาง	ฝน 10-20%	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง
ตะวันออก	ฝน 20-30%	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝนเล็กน้อยบางแห่ง	ฝน 10%
ใต้ฝั่งตะวันออก	ฝนฟ้าคะนอง 60-80% ฝนหนัก-หนักมาก ตั้งแต่ จ.ชุมพรลงไป	ฝนฟ้าคะนอง 60-80% ฝนหนัก-หนักมาก ตั้ง แต่จ.สุราษฎร์ธานีลงไป	ฝน 20-40% ฝนหนักบางแห่ง ตอนล่างของภาค	ฝน 10-20% ตอนล่างของภาค	ฝน 10-20% ตอนล่างของภาค
ใต้ฝั่งตะวันตก	ฝนฟ้าคะนอง 40-60% ฝนตกหนักบางแห่ง	ฝน 10-20%	ฝน 10 - 20%	ฝน 10%	ฝน 10%

หมายเหตุ

เกณฑ์ปริมาณฝน

ฝนเล็กน้อย

ฝนปานกลาง

ฝนหนัก

ฝนหนักมาก

ปริมาณฝน (มม.)

0.1-10.0

10.1-35.0

35.1- 90.0

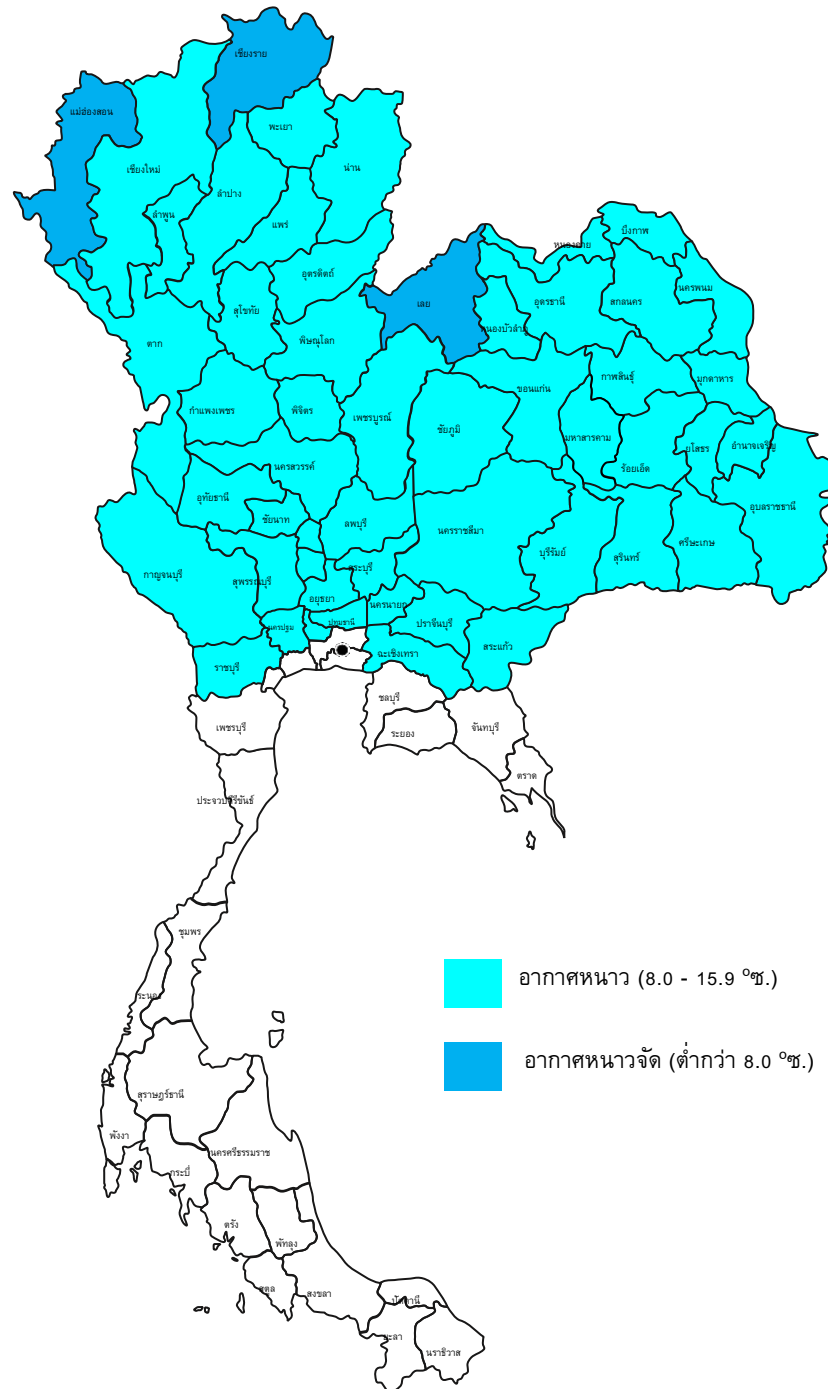
> 90.0

ข้อควรระวัง

1. **เดือนตุลาคม** บริเวณภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนบนจะยังคงมีฝน ประกอบกับมีปริมาณน้ำเหนือไหลบ่าลงสู่พื้นที่ตอนล่าง และในช่วงนี้อาจมีน้ำทะเลหนุนสูง ส่งผลให้พื้นที่เสี่ยงบางแห่งอาจประสบกับน้ำท่วมฉับพลันและน้ำล้นตลิ่งได้
2. **เดือนธันวาคมและมกราคม** บริเวณยอดดอยและยอดภูอาจเกิดน้ำค้างแข็งได้ในบางช่วง และหลายพื้นที่มีโอกาสเกิดหมอกหนา โดยเฉพาะบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ใช้รถใช้ถนนควรเพิ่มเพิ่มความระมัดระวังในการเดินทาง เนื่องจากทัศนวิสัยที่ลดลงอาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ
3. **เดือนมกราคมและกุมภาพันธ์** อาจมีคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนตัวจากประเทศเมียนมาผ่านประเทศไทยตอนบน ส่งผลให้บริเวณดังกล่าวมีโอกาสเกิดพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และอาจมีลูกเห็บตกได้ในบางพื้นที่
4. **เดือนพฤศจิกายนและธันวาคม** มักมีหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงก่อตัวขึ้นบริเวณทะเลจีนใต้หรือบริเวณใกล้เคียง ซึ่งมีโอกาสพัฒนาเป็นพายุหมุนเขตร้อนและเคลื่อนเข้ามาใกล้หรือเคลื่อนผ่านบริเวณอ่าวไทยและภาคใต้ ส่งผลให้บริเวณดังกล่าวมีฝนตกชุกหนาแน่น และคลื่นลมในอ่าวไทยมีกำลังแรงขึ้น โดยอาจเกิดคลื่นพายุซัดฝั่ง และมีความสูงของคลื่นประมาณ 4 – 5 เมตรได้ในบางพื้นที่

เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยติดตามข่าว พยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยาจากกรมอุตุนิยมวิทยา อย่างใกล้ชิด

บริเวณที่มีโอกาสเกิดอากาศหนาวในบางวัน
โดยเฉพาะช่วงเดือนธันวาคม 2569 – มกราคม 2570

- หมายเหตุ : 1. ข้อมูลเป็นการคาดการณ์ระยะนาน ควรติดตามการพยากรณ์อากาศประจำวันด้วย
2. อากาศหนาว หนาวจัด ไม่รวมยอดดอย ยอดภู และบริเวณเทือกเขา

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อการเกษตรในช่วงฤดูหนาว

บริเวณประเทศไทยตอนบนในระยะต้นฤดูหนาวสภาพอากาศจะแปรปรวน เกษตรกรควรรักษาสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย สำหรับความชื้นในดินยังคงมีอยู่ เนื่องจากผ่านฤดูฝนมาไม่นาน แต่เกษตรกรที่ปลูกพืชในระยะนี้ควรมีน้ำสำรองให้แก่พืชในระยะเจริญเติบโต โดยเฉพาะในช่วงผลิดอกออกผลเป็นช่วงที่พืชต้องการน้ำมากกว่าช่วงอื่นๆ ถ้าพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ผลผลิตลดลงและด้อยคุณภาพ หากขาดน้ำเป็นเวลานานจะทำให้ต้นพืชตาย สูญเสียผลผลิตโดยสิ้นเชิง สำหรับในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมบริเวณประเทศไทยในระยะแรกจะมีฝนฟ้าคะนอง เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการอยู่กลางแจ้งขณะฟ้าคะนอง ต่อจากนั้นอุณหภูมิจะลดลงโดยภาคเหนือตอนบนจะมีอากาศหนาวเย็นต่อเนื่องและยาวนานกว่าบริเวณอื่นๆ ส่วนบริเวณเทือกเขา ยอดดอย และยอดภูจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด เกษตรกรควรให้ความอบอุ่นแก่ตนเองอย่างเพียงพอ รวมทั้งดูแลสุขภาพให้แข็งแรง เพื่อป้องกันการเจ็บป่วย โดยเฉพาะโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินหายใจ อนึ่ง ในฤดูหนาวจะมีแดดจัด เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการอยู่กลางแจ้งเป็นเวลานาน หากมีความจำเป็นต้องทำงานในที่โล่งควรสวมเสื้อผ้าให้มิดชิด เพื่อป้องกันผิวไหม้เกรียมและดื่มน้ำบ่อยๆ เพื่อป้องกันร่างกายขาดน้ำ สำหรับปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เกษตรกรควรวางแผนการใช้น้ำที่เก็บกักไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการให้น้ำพืชด้วยวิธีน้ำหยด ก็จะประหยัดน้ำลงไปได้ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางด้านการเกษตรในช่วงแล้ง ส่วนสภาพอากาศที่แห้งประกอบกับบางช่วงอาจมีลมแรง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการเกิดอัคคีภัยและไฟฟ้า โดยทำแนวกันไฟรอบพื้นที่เพาะปลูก และหลีกเลี่ยงการจุดไฟหากมีความจำเป็นต้องติดไฟเพื่อใช้งานควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเสร็จภารกิจ เพื่อป้องกันไฟลุกลามจนกลายเป็นอัคคีภัย รวมทั้งไม่ควรเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ ฟางข้าว และหญ้าแห้ง เป็นต้น เนื่องจากในช่วงฤดูหนาวอากาศจะจืด ควณไฟจะลอยขึ้นไปในชั้นบรรยากาศได้ยากแต่จะแผ่ปกคลุมบริเวณข้างเคียงทำให้ทัศนวิสัยลดลง โดยเฉพาะบริเวณถนนหนทาง ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนได้ง่ายและควณไฟอาจยังเป็นอันตรายต่อสุขภาพ สำหรับพื้นที่การเกษตรที่อยู่นอกเขตชลประทาน เกษตรกรควรเลือกปลูกพืชที่อายุการเก็บเกี่ยวสั้นและใช้น้ำน้อย เพื่อลดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำของพืช ส่วนบริเวณเทือกเขาและยอดเขา ในบางช่วงอาจมีน้ำค้างแข็ง เกษตรกรควรป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับพืชผลทางการเกษตร โดยหลีกเลี่ยงการให้น้ำพืชในช่วงเย็นอย่างเต็มที่ เพราะเมื่อเกิดสภาวะน้ำค้างแข็งจะทำให้ท่อลำเลียงน้ำของพืชเสียหาย นอกจากนี้ควรคลุมดินด้วยวัสดุสีกเข้ม เพื่อรักษาอุณหภูมิดินและรักษาความชื้นภายในดิน

สำหรับภาคใต้ในช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุมดังกล่าว จะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางภาคใต้ฝั่งตะวันตก กับมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ โดยเฉพาะทางฝั่งตะวันออกอาจเกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยชุดลอกคูคลองและดูแลทางระบายน้ำอย่าให้ตันขึ้น ตลอดจนชุดลอกสันดอนปากแม่น้ำ เพื่อให้ น้ำไหลออกทะเลได้สะดวก เพื่อป้องกันน้ำเอ่อล้นท่วมพื้นที่เพาะปลูก อาคารบ้านเรือน และโรงเก็บพืชผลทางการเกษตร นอกจากนี้ควรจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ยังชีพ เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง และยารักษาโรค เป็นต้น ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ 2-3 วันหากการคมนาคมถูกตัดขาด อนึ่ง ในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น เกษตรกรที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งควรระวังและป้องกันความเสียหายจากคลื่นลมแรงพัดเข้าหาฝั่ง ส่วนชาวเรือและชาวประมงควรเพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือ และในช่วงที่ทะเลมีคลื่นจัด เรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง โดยติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตร และประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงและสัตว์น้ำในช่วงฤดูหนาว

บริเวณประเทศไทยตอนบน ในช่วงต้นฤดูหนาวสภาพอากาศจะแปรปรวน ผู้ที่เลี้ยงสัตว์ควรควบคุมอุณหภูมิภายในโรงเรือนอย่าให้เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เพื่อป้องกันสัตว์เลี้ยงปรับตัวไม่ทัน อ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย และควรหมั่นสังเกตสัตว์เลี้ยง หากพบตัวที่ป่วยควรรีบแยกออกจากกลุ่มและทำการรักษา เพื่อไม่ให้เชื้อโรคแพร่ไปยังตัวอื่นๆ นอกจากนี้เกษตรกรควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสกับสัตว์ที่เป็นโรคและสารคัดหลั่งจากสัตว์โดยตรง หากมีความจำเป็นต้องสัมผัสควรสวมถุงมืออย่างทุกครั้ง รวมทั้งสวมชุดป้องกันเชื้อโรคให้มิดชิด สำหรับในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมหรือคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนผ่าน ในระยะแรกจะมีฝนฟ้าคะนอง เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่โล่งแจ้งขณะฝนฟ้าคะนอง ต่อจากนั้นอุณหภูมิจะลดลงและอาจมีลมแรง เกษตรกรควรทำแผงกำบังลมหนาวให้กับสัตว์เลี้ยง เพื่อป้องกันลมโกรกโรงเรือน โดยเฉพาะสัตว์ที่ยังเล็กควรเพิ่มอุณหภูมิภายในโรงเรือนเพื่อป้องกันสัตว์หนาวเย็น รวมทั้งไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่กลางแจ้งในตอนกลางคืน เพราะอาจทำให้สัตว์ที่ไม่แข็งแรงตายได้ ส่วนภาคใต้ในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง และร่องความกดอากาศต่ำพัดผ่านทำให้ภาคใต้โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกมีฝนตกชุกกับมีฝนตกหนักถึงหนักมาก ซึ่งอาจทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง เกษตรกรควรอพยพสัตว์เลี้ยงไปในพื้นที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง พร้อมทั้งจัดเตรียมอาหารสัตว์และระบบส่องสว่างยามค่ำคืนเอาไว้ให้พร้อมใช้งาน รวมทั้งไม่ควรปล่อยให้สัตว์เลี้ยงอยู่ในที่ชื้นแฉะเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้สัตว์เลี้ยงอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย

สำหรับผู้เลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณประเทศไทยตอนบน ในช่วงที่อุณหภูมิลดลง เกษตรกรควรลดปริมาณอาหารเนื่องจากอุณหภูมิที่ต่ำจะทำให้สัตว์น้ำกินอาหารได้น้อย อาหารที่เหลือจะทำให้เน่าเสีย ส่งผลให้สัตว์น้ำอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย สำหรับในช่วงฤดูหนาว สัตว์น้ำจะกินอาหารได้น้อยทำให้เจริญเติบโตช้า ดังนั้นเกษตรกรควรให้อาหารในช่วงสาย หรือในช่วงที่อุณหภูมิสูงขึ้น จะทำให้สัตว์น้ำกินอาหารได้มากขึ้น ส่งผลให้สัตว์น้ำเจริญเติบโตได้ดีขึ้น สำหรับในบางช่วงอาจมีฝนฟ้าคะนอง เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้น้ำฝนที่ตกบนดินไหลลงบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำโดยตรง เพราะจะทำให้สภาพน้ำเปลี่ยน สัตว์น้ำปรับตัวไม่ทันอ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย แต่ควรเก็บน้ำในบ่อพักก่อนปล่อยลงสู่บ่อเลี้ยง และหลังจากฝนตกเกษตรกรควรเปิดเครื่องตีน้ำเพื่อป้องกันน้ำในระดับบนและน้ำในระดับที่ลึกลงไปแยกชั้น และการเปิดเครื่องตีน้ำจะเป็นการเพิ่มออกซิเจนให้กับน้ำ ส่วนในฤดูหนาวปริมาณน้ำระเหยจะมีมาก ทำให้สภาพน้ำเปลี่ยน เกษตรกรควรดูแลสภาพน้ำให้เหมาะสมกับชนิดของสัตว์น้ำที่เลี้ยง หากสภาพน้ำไม่เหมาะสมอาจทำให้สัตว์น้ำชะงักการเจริญเติบโต รวมทั้งควรดูแลปริมาณน้ำให้สมดุลกับจำนวนสัตว์น้ำที่เลี้ยงหากปริมาณน้ำมีน้อยจะทำให้สัตว์น้ำอยู่อย่างแออัด ส่งผลให้อ่อนแอและเป็นโรคได้ง่าย สำหรับภาคใต้ในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง คลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น ผู้ที่เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งควรระวังและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หากสัตว์น้ำที่เลี้ยงโตได้ขนาดควรทยอยกับขายไปก่อนบางส่วน เพื่อลดอัตราเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และในช่วงที่มีฝนตกหนักถึงหนักมากทำให้น้ำจืดไหลลงทะเลในปริมาณมากทำให้สภาพน้ำเปลี่ยน ส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำที่เลี้ยงบริเวณชายฝั่งได้ เกษตรกรควรระวังและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิด โดยควรติดตามข่าวพยากรณ์อากาศ พยากรณ์อากาศเกษตรและประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา จากกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด และหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสภาวะอากาศสามารถติดต่อสอบถามได้จากกรมอุตุนิยมวิทยา

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อไม้ผลในช่วงฤดูหนาว

บริเวณประเทศไทยตอนบนในช่วงฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง เกษตรกรควรวางแผนการใช้น้ำที่เก็บกักไว้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยใช้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางการเกษตรในช่วงแล้ง(ฤดูหนาวและฤดูร้อน) สำหรับในระยะต้นฤดูหนาว เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอนในไม้ผล ซึ่งจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืช เช่น ใบอ่อน ยอดอ่อน และผลอ่อน เป็นต้น ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต การผลิดอกออกผลลดลง อนึ่ง ในฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้ง เกษตรกรควรระวังการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลง และด้วยคุณภาพ หากพืชอยู่ในระยะแตกตาดอก การระบาดของศัตรูพืชดังกล่าวทำให้ตาดอกเหี่ยวแห้ง การติดผลลดลง หากระบาดในระยะผลอ่อน จะทำให้ผลผลิตด้วยคุณภาพได้ ส่วนไม้ผลที่ออกดอกในช่วงฤดูหนาว เช่น ลำไย และลิ้นจี่ เป็นต้น เกษตรกรควรกำจัดวัชพืช เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากไม้ผลที่ปลูก รวมทั้งไม่ให้เป็นที่อาศัยหลบซ่อนของโรคและศัตรูพืช และการกำจัดวัชพืชบริเวณโคนต้นพืชให้โล่งเตียนทำให้ดินบริเวณโคนต้นแห้ง เมื่ออุณหภูมิต่ำสุดลดลงและความยาวนานเพียงพอที่จะกระตุ้นให้พืชแตกตาดอกได้ดี สำหรับในระยะที่พืชเตรียมแตกตาดอก เกษตรกรควรรดให้น้ำ รोजนเห็นดอกชัดเจนและเพียงพอ จึงค่อยให้น้ำโดยให้น้ำในปริมาณที่น้อยก่อนแล้วค่อยเพิ่มปริมาณขึ้น ส่วนในบางช่วงอาจมีฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง โดยเฉพาะในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมในระยะแรก หรือช่วงที่ด้านหน้าของคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนผ่าน เกษตรกรควรผูกยึดและค้ำยันกิ่งและลำต้นของไม้ผลให้แข็งแรง เพื่อป้องกันกิ่งหักและลำต้นโค่นล้ม ต่อจากนั้นอุณหภูมิจะลดลง เกษตรกรควรคลุมดินด้วยวัสดุสีก่อน เพื่อรักษาอุณหภูมิดินและรักษาความชื้นภายในดิน ส่วนในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงมีกำลังอ่อนลง หรือในระยะปลายฤดูหนาว จะมีหมอกในตอนเช้ากับหมอกหนาในบางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อรา โดยเฉพาะราดำในมะม่วง หากอยู่ในระยะออกดอก จะทำให้การติดผลลดลง ถ้าเป็นที่ใบจะทำให้สังเคราะห์แสงได้น้อยลง ถ้าพบโรคดังกล่าว ควรฉีดพ่นด้วยน้ำบริเวณใบและช่อดอกก็จะช่วยลดการระบาดของโรคดังกล่าวแต่ไม่ควรฉีดน้ำแรงเกินไปเพราะจะทำให้ช่อดอกช้ำการติดผลลดลง

ส่วนภาคใต้ระยะนี้จะเป็นช่วงฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นด้านรับลมมรสุมดังกล่าวจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางภาคใต้ฝั่งตะวันตกกับมีฝนตกหนักได้บางพื้นที่ โดยเฉพาะในช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรง และร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านมีกำลังแรง หรือมีหย่อมความกดอากาศต่ำเคลื่อนตัวเข้าสู่ภาคใต้ฝั่งตะวันออกทำให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากได้ เกษตรกรควรระวังอันตรายและป้องกันความเสียหายจากสภาวะดังกล่าว โดยชุดลอกคูคลองและทำทางระบายน้ำออกจากพื้นที่เพาะปลูก รวมทั้งชุดลอกสันดอนปากแม่น้ำ ทำให้น้ำสามารถระบายได้สะดวก ป้องกันน้ำเอ่อล้นเข้าท่วมสวนผลไม้ สำหรับในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อราและแบคทีเรีย เช่น โรครากเน่าโคนเน่า โรคใบติดในทุเรียน โรคแคงเกอร์ในพืชตระกูลส้ม และโรคราสีชมพูในลองกอง เป็นต้น โดยดูแลสวนให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงแดดส่องได้ทั่วถึง เพื่อลดความชื้นสะสมภายในบริเวณสวน ส่วนไม้ผลที่อยู่ในระยะเจริญเติบโต ชาวสวนควรตัดแต่งกิ่งให้ทรงพุ่มโปร่ง แสงแดดส่องได้ทั่วถึง ป้องกันและลดความรุนแรงของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา นอกจากนี้สวนผลไม้ที่อยู่ในที่ลุ่ม เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้น้ำท่วมขังบริเวณโคนต้นไม้ผลนานเกิน 7 วัน เพราะจะทำให้รากขาดอากาศต้นพืชตายได้ สำหรับในระยะปลายฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลงโดยเริ่มจากทางตอนบนของภาคใต้ฝั่งตะวันออก เกษตรกรควรกักเก็บน้ำเอาไว้ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ ในสวนผลไม้ช่วงแล้ง

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อกาแฟในช่วงฤดูหนาว

สำหรับชาวสวนกาแฟ บริเวณประเทศไทยตอนบน ระยะนี้ปริมาณและการกระจายของฝนลดลง โดยในระยะต้นฤดูหนาว เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืชทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ รวมทั้งควรกำจัดวัชพืชในแปลงปลูกเพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากต้นกาแฟ และเป็นการตัดวงจรชีวิตของโรคและศัตรูพืช นอกจากนี้ควรตัดแต่งกิ่งโดยเฉพาะกิ่งแขนง หรือกิ่งกระโดง เนื่องจากในช่วงฤดูฝนกิ่งดังกล่าวจะมีจำนวนมาก และจะแย่งธาตุอาหารและน้ำจากต้นกาแฟ ทำให้ต้นเจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่ ส่งผลให้ผลผลิตลดลงได้ รวมทั้งควรตัดแต่งกิ่งที่ไม่สมบูรณ์ กิ่งที่มีสภาพเสื่อมโทรมเนื่องจากการให้ผลผลิตมานาน และเก็บกวาดกิ่งและใบที่ถูกตัด ตลอดจนส่วนของพืชที่เป็นโรคหรือศัตรูพืชทำลายไปกำจัด โดยเผาหรือฝังให้ลึก นอกแปลงปลูกเพื่อไม่ให้แหล่งสะสมของเชื้อโรคและศัตรูพืช สำหรับในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ส่งผลต่อการผลิตดอกออกผล นอกจากนี้ควรคลุมดินบริเวณโคนต้นกาแฟ ด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ใบไม้ และหญ้าแห้ง เป็นต้น เพื่อลดการระเหยของน้ำบริเวณหน้าดิน รักษาความชื้นภายในดิน และรักษาอุณหภูมิดิน แต่ไม่ควรคลุมชิดบริเวณโคนต้นกาแฟจนเกินไปเพราะอาจทำให้โรคและศัตรูพืชลุกลามจากวัสดุที่คลุมดินมาสู่ต้นกาแฟได้

สำหรับภาคใต้จะมีฝนตกชุก โดยทางภาคใต้ฝั่งตะวันออกจะมีฝนมากกว่าทางฝั่งตะวันตกกับมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่อาจทำให้เกิดสภาวะน้ำท่วมขังในพื้นที่การเกษตร โดยเฉพาะแปลงปลูกกาแฟที่อยู่ในที่ลุ่ม เกษตรกรไม่ควรปล่อยให้ น้ำท่วมขังในแปลงปลูกพืชนาน เพราะจะทำให้รากพืชเน่าต้นพืชตายได้ รวมทั้งเกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคราสนิม โรคใบจุด โรคแอนแทรคโนส และโรครากขาว เป็นต้น โดยหมั่นสังเกตหากพบต้นที่เป็นโรคโรครดดังกล่าวควรรีบกำจัดก่อนจะระบาดไปสู่ต้นอื่นๆ อนึ่ง ในช่วงฤดูฝนดินและอากาศจะมีความชื้นสูง เกษตรกรควรดูแลแปลงปลูกให้โปร่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงแดดส่องได้ทั่วถึง เพื่อลดความชื้นสะสมในแปลงปลูก ป้องกันและลดความรุนแรงของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา สำหรับในช่วงฤดูฝนวัชพืชจะเจริญเติบโตได้ดี เกษตรกรควรกำจัดวัชพืชในสวนกาแฟ เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากต้นกาแฟและไม่ให้เป็นที่ยาอาศัยหลบซ่อนของโรคและศัตรูพืช เนื่องจากโรคและศัตรูพืชบางชนิดสามารถเจริญเติบโตได้ในวัชพืช ในบางช่วงอายุ

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่ออย่างพาราในช่วงฤดูหนาว

สำหรับ เกษตรกรที่ปลูกยางพาราบริเวณประเทศไทยตอนบน ในช่วงฤดูหนาวสภาพอากาศจะแห้ง และในบางช่วงจะมีลมแรง เกษตรกรควรระวังและป้องกันอัคคีภัย โดยทำแนวกันไฟรอบสวนยาง และโรงเก็บผลผลิตทางการเกษตร รวมทั้งหลีกเลี่ยงการจุดไฟในบริเวณสวน หากมีความจำเป็นต้องจุดไฟควรดับให้สนิททุกครั้งหลังเลิกใช้งาน เพื่อป้องกันไฟลุกลามจนกลายเป็นอัคคีภัย อนึ่ง ในช่วงที่ยางพาราผลัดใบควรหยุดกรีดยาง ส่วนในช่วงที่ยางพาราแตกใบอ่อนหากมีฝนตกในระยะนี้ เกษตรกรควรระวังและป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อราไว้ด้วย

สำหรับทางภาคใต้จะเป็นช่วงฤดูฝน โดยทางฝั่งตะวันออกจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางฝั่งตะวันตก ฝนที่ตกติดต่อกันทำให้ดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคใบยางร่วง โรคหน้ากรีดยาง และโรคราสีชมพู เป็นต้น โดยดูแลสวนยางพาราให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก เพื่อลดความชื้นสะสมภายในสวน ป้องกันและลดความรุนแรงของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา รวมทั้งกำจัดวัชพืชในสวนยางให้โล่งเตียน เพื่อป้องกันการแย่งธาตุอาหารจากต้นยางพาราที่ปลูก และทำให้บริเวณสวนไม่อับชื้นจนเป็นแหล่งสะสมของโรค โดยเฉพาะโรคที่เกิดจากเชื้อไฟทอปธอรา ซึ่งมีระบาดในช่วงฤดูฝนที่มีความชื้นสูง ทำให้ต้นยางเสียหาย ผลผลิตลดลง สำหรับในบางช่วงที่มีฝนตกหนักมากหรือฝนตกหนักติดต่อกันอาจเกิดสภาวะน้ำท่วม โดยเฉพาะสวนยางพาราที่อยู่ในที่ลุ่ม เกษตรกรควรระบายน้ำออกจากสวนอย่าให้น้ำขังในแปลงปลูกยางพาราเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้รากพืชเน่าต้นตายได้ และควรหมั่นสังเกตหากพบต้นที่เป็นโรค ควรรีบรักษาไม่ควรปล่อยทิ้งไว้เพราะอาจทำให้เชื้อโรคลุกลามไปยังต้นอื่นๆได้

สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผักในช่วงฤดูหนาว

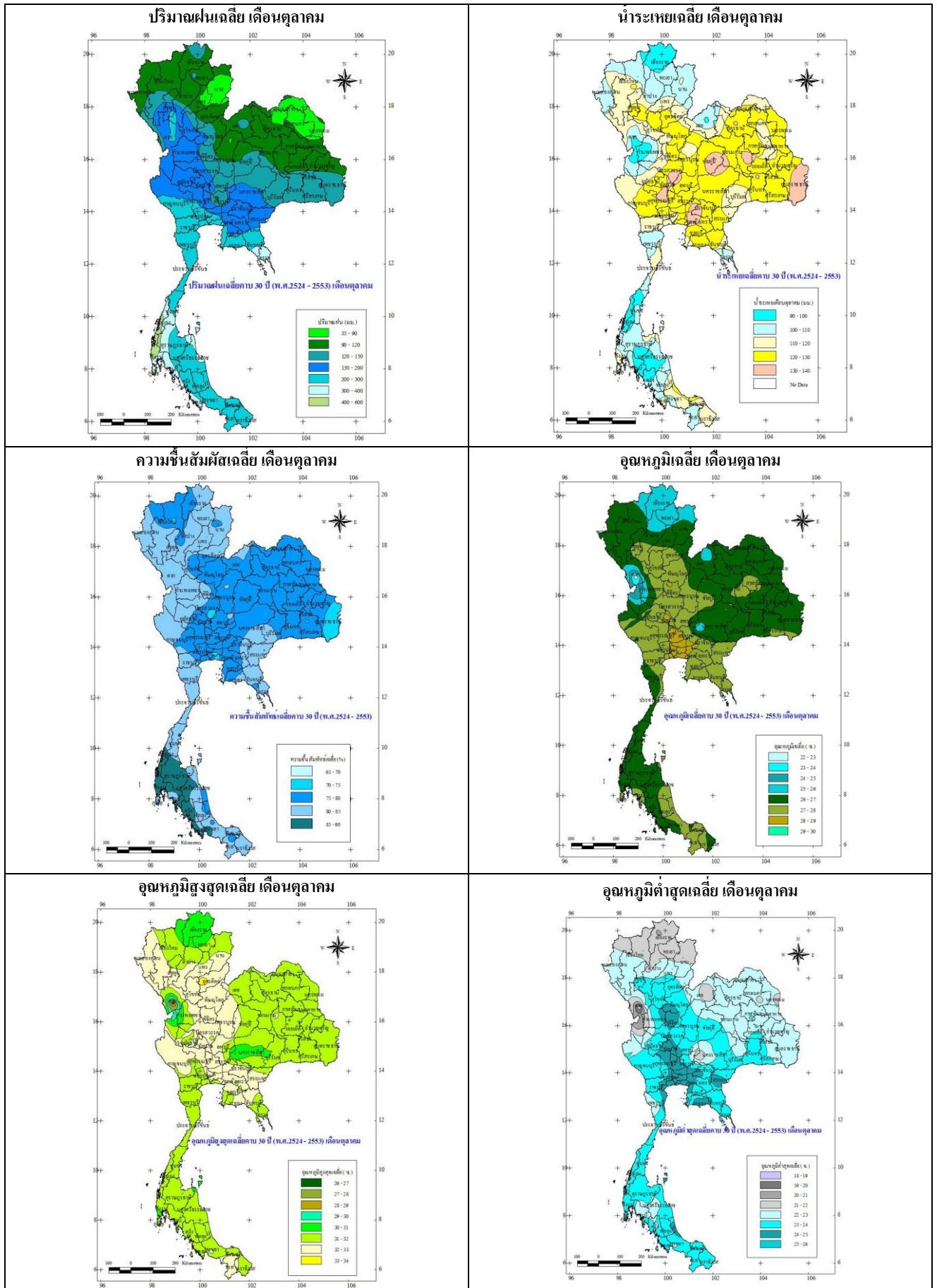
ในช่วงฤดูหนาว ปริมาณและการกระจายของฝนจะลดลง โดยเฉพาะในช่วงต้นฤดู เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน ในพืชไร่ ไม้ดอก และพืชผักต่างๆ ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะกัดกินส่วนที่อ่อนของพืช เช่น ใบอ่อนและยอดอ่อน เป็นต้น ทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้วยคุณภาพ สำหรับความชื้นในดินยังคงมีอยู่ ซึ่งทำให้วัชพืชต่างๆจะเจริญเติบโตได้ดี เกษตรกรควรกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อไม่ให้แย่งน้ำและธาตุอาหารจากพืชที่ปลูก และเป็นการตัดวงจรชีวิตของโรคและศัตรูพืช เนื่องจากโรคและศัตรูพืชจากบางชนิดสามารถเจริญเติบโตได้ในวัชพืช สำหรับสภาพอากาศที่แห้ง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรชนิดต่างๆ ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นพืชทำให้ต้นพืชทรุดโทรม ผลผลิตลดลง และด้วยคุณภาพ ส่วนในช่วงที่บริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปกคลุมหรือมีคลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันตกเคลื่อนเข้ามาสู่ประเทศไทยในระยะแรกจะมีฝนฟ้าคะนอง ผลผลิตทางการเกษตรที่แก่ดีแล้ว เกษตรกรควรรีบเก็บเกี่ยวก่อนฝนฟ้าคะนอง และในช่วงที่มีฝนฟ้าคะนองเกษตรกรไม่ควรตากผลผลิตทางการเกษตรไว้กลางแจ้ง เพราะอาจเปียกชื้นเสียหายได้ หากผลผลิตที่เก็บเกี่ยวมาแล้วเปียกชื้น เกษตรกรควรลดความชื้นก่อนนำเข้าโรงเก็บ เพื่อป้องกันผลผลิตเน่าในโรงเก็บ ต่อจากนั้นอุณหภูมิจะลดลง โดยบริเวณที่อกเขาและยอดดอยจะมีอากาศหนาวถึงหนาวจัด ซึ่งอาจเกิดน้ำค้างแข็งได้บางพื้นที่ เกษตรกรควรระวังและป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับพืชผลทางการเกษตร โดยหลีกเลี่ยงการให้น้ำพืชอย่างเต็มที่ในช่วงเย็น เนื่องจากเมื่อเกิดสภาวะน้ำค้างแข็งในตอนกลางคืน อาจทำให้ท่อลำเลียงน้ำของพืชเสียหาย นอกจากนี้ควรคลุมดินบริเวณแปลงปลูกพืช และโคนต้นพืชด้วยวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่มีสีเข้ม เพื่อรักษาอุณหภูมิดิน และลดการระเหยของน้ำบริเวณผิวดิน รักษาความชื้นภายในดิน ส่วนในระยะที่บริเวณความกดอากาศสูงอ่อนกำลัง โดยเฉพาะในช่วงปลายฤดูหนาว จะมีหมอกและน้ำค้าง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรคราน้ำค้าง และโรคราแป้ง เป็นต้น ซึ่งจะทำให้พืชเสียหาย ผลผลิตลดลงและด้วยคุณภาพได้ สำหรับผลผลิตทางการเกษตรที่เก็บเกี่ยวมาแล้ว เกษตรกรไม่ควรตากไว้กลางแจ้งข้ามคืน เพราะอาจเปียกชื้นเสียหายเนื่องจากหมอกและน้ำค้างได้ ส่วนในบางพื้นที่ปริมาณน้ำในดินอาจลดลง จนไม่เพียงพอกับความต้องการของพืช เกษตรกรควรดูแลให้น้ำแก่พืชอย่างเพียงพอเหมาะสม หากพืชได้รับน้ำไม่เพียงพอจะทำให้ต้นพืชชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้วยคุณภาพ โดยเฉพาะในช่วงที่พืชอยู่ในระยะผลิติดอกออกผลซึ่งเป็นช่วงที่พืชต้องการน้ำมากกว่าระยะอื่นๆ ถ้าพืชขาดน้ำจะทำให้สูญเสียผลผลิตโดยสิ้นเชิง นอกจากนี้ เกษตรกรควรวางแผนการให้น้ำให้เหมาะสม และให้น้ำพืชอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีน้ำใช้ทางด้านการเกษตรในช่วงแล้งเนื่องจากระยะต่อไปจะเป็นช่วงแล้ง(ฤดูร้อน) เกษตรกรควรมีการวางแผนการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศในแต่ละภูมิภาค เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต และลดความเสี่ยงจากผลกระทบต่างๆลงได้

สำหรับทางภาคใต้ จะเป็นช่วงมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันออกซึ่งเป็นด้านรับลมจะมีปริมาณและการกระจายของฝนมากกว่าทางฝั่งตะวันตกกับจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ เกษตรกรจึงควรดูแลระบบระบายน้ำในพื้นที่เพาะปลูกให้มีประสิทธิภาพ โดยขุดลอกคูคลองระบายน้ำอย่าให้ต้นเขินและติดขัด น้ำไหลได้สะดวก เพื่อป้องกันน้ำขังในแปลงปลูกพืชนานทำให้รากพืชเน่า ต้นพืชตายได้ และในช่วงที่มีฝนตกติดต่อกันดินและอากาศมีความชื้นสูง เกษตรกรควรระวังการระบาดของโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา โดยดูแลแปลงปลูกให้โปร่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงแดดส่องได้ทั่วถึง เพื่อลดความชื้นสะสมภายในพื้นที่เพาะปลูก ป้องกันและลดความรุนแรงของโรคเชื้อรา

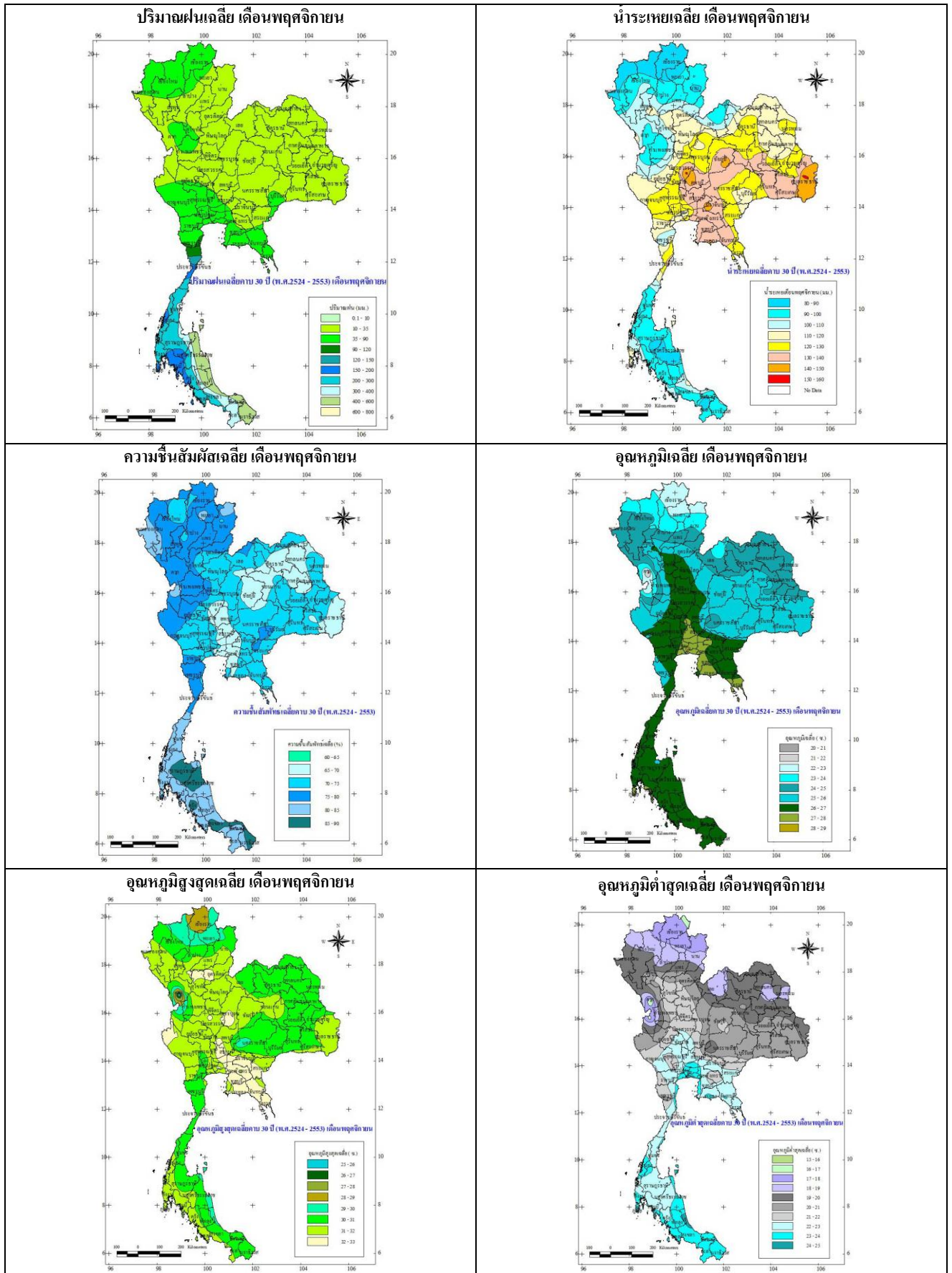
สภาวะอากาศที่มีผลกระทบต่อข้าวนาปีในช่วงฤดูหนาว

สำหรับในช่วงฤดูหนาว ข้าวนาปีจะอยู่ในระยะออกรวงถึงเก็บเกี่ยว โดยในระยะต้นฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนลดลง เกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกหนอน โดยเฉพาะหนอนกระทู้คอรวงหรือหนอนกระทู้ควายพระอินทร์ ซึ่งมีระบาดในพื้นที่ซึ่งมีน้ำท่วมและหลังจากน้ำลด พอดันข้าวออกรวงก็จะเกิดการระบาดของหนอนดังกล่าว โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ข้าวใกล้ เก็บเกี่ยว หนอนดังกล่าวจะซ่อนตัวตามกอหญ้าและโคนต้นข้าวในตอนกลางวัน และจะออกมากัดกินต้นข้าวในตอนกลางคืนทำให้ต้นข้าวเสียหาย ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ เกษตรกรควรหมั่นสำรวจหากพบศัตรูพืชดังกล่าวควรรีบกำจัด และอนุรักษ์สัตว์ซึ่งเป็นศัตรูธรรมชาติ ของหนอนชนิดนี้ ซึ่งได้แก่ นก เป็ด ไก่ คางคก กบ และสัตว์เลื้อยคลานต่างๆ สำหรับเกษตรกรที่ต้องการปลูกข้าวนาปีไม่ควรปลูกในช่วงต้นฤดูหนาว เนื่องจากในช่วงเวลาที่ปลูกดังกล่าวต้นข้าวจะตั้งท้องและออกรวงตรงกับช่วงที่มีอากาศที่หนาวเย็น ทำให้ข้าวเกิดการกระทบหนาว ส่งผลให้ข้าวผลิดอกออกผลลดลง ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ ประกอบกับในช่วงฤดูหนาวปริมาณและการกระจายของฝนจะมีน้อยสภาพอากาศค่อนข้างแห้ง ดังนั้นเกษตรกรควรระวังและป้องกันการระบาดของศัตรูพืชจำพวกปากดูด เช่น เพลี้ยและไรต่างๆ ซึ่งศัตรูพืชดังกล่าวจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นข้าวทำให้ต้นข้าวชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง และด้อยคุณภาพ โดยเฉพาะเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ซึ่งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากต้นข้าว และเพลี้ยดังกล่าวยังเป็นพาหะนำโรคใบหงิกหรือโรคจู๋มาสู่ต้นข้าวด้วย ดังนั้นชาวนาจึงควรเลื่อนเวลาปลูกออกไปประมาณต้นเดือนธันวาคม ซึ่งเป็นระยะที่มีความเสี่ยงต่อข้าวกระทบหนาวน้อยลง อนึ่ง ในช่วงต้นฤดูหนาว ความชื้นภายในดินยังคงมีอยู่ วัชพืชต่างๆ เช่น ข้าวป่า ข้าวนก หญ้าไซ หญ้าแดง และหญ้าชันกาด เป็นต้น จะเจริญเติบโตได้ดี ชาวนาควรกำจัดวัชพืช รอบๆ แปลงนา เพื่อไม่ให้แหล่งอาศัยหลบซ่อนของโรคและศัตรูพืช เนื่องจากโรคและศัตรูพืชบางชนิดสามารถเจริญเติบโตในวัชพืชในบางช่วงชีวิต รวมทั้งควรอนุรักษ์ ศัตรูธรรมชาติของศัตรูพืช เช่น แมลงปอ แมงมุม ผีเสื้อ แมลงผู้ตัวห้ำ และตัวเบียน เป็นต้น รวมทั้งสัตว์น้ำต่างๆ เช่น กบ เขียด และปลา เป็นต้น เพื่อช่วยกำจัดศัตรูพืชตามธรรมชาติในแปลงนา

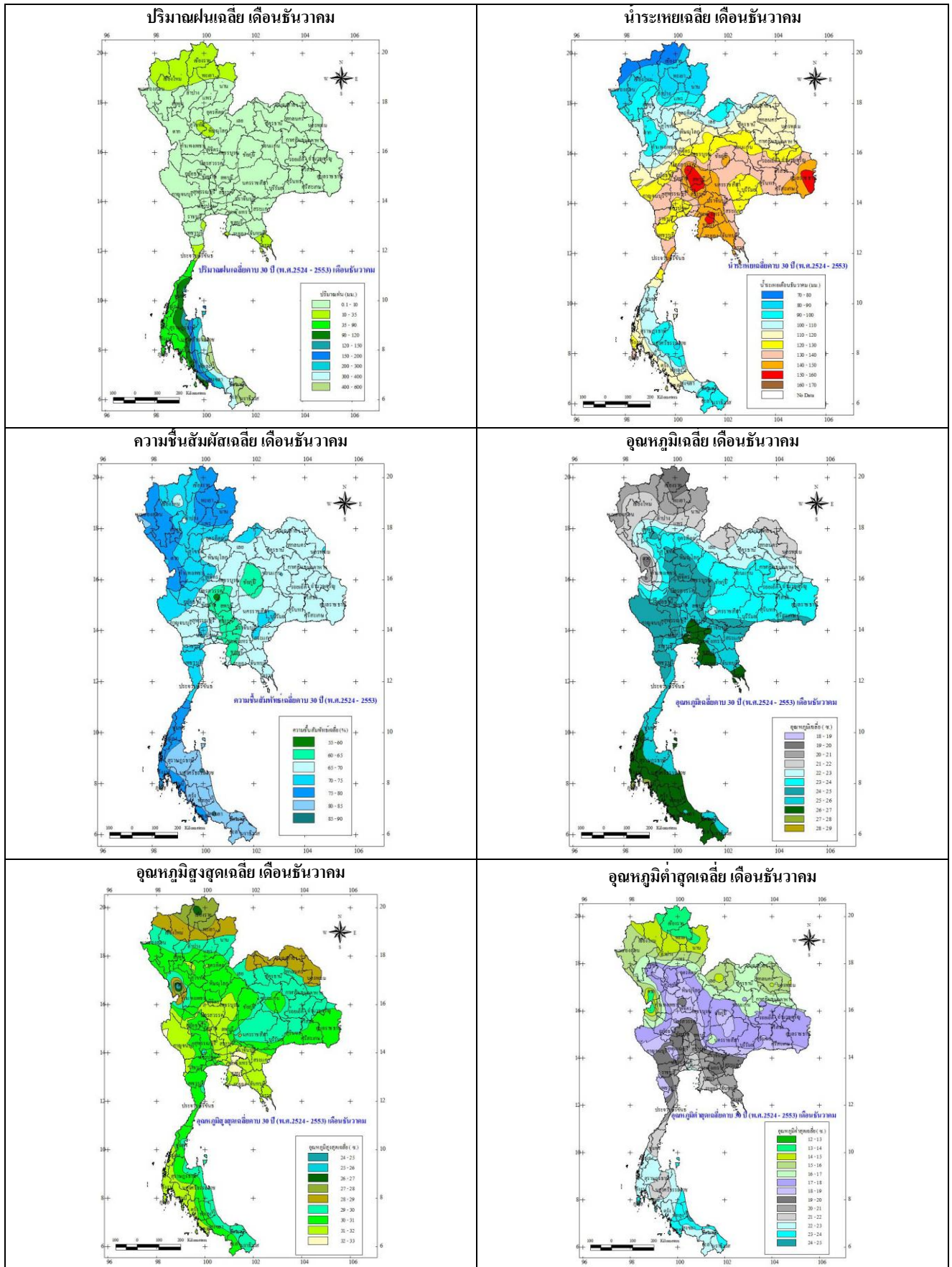
เดือนตุลาคม

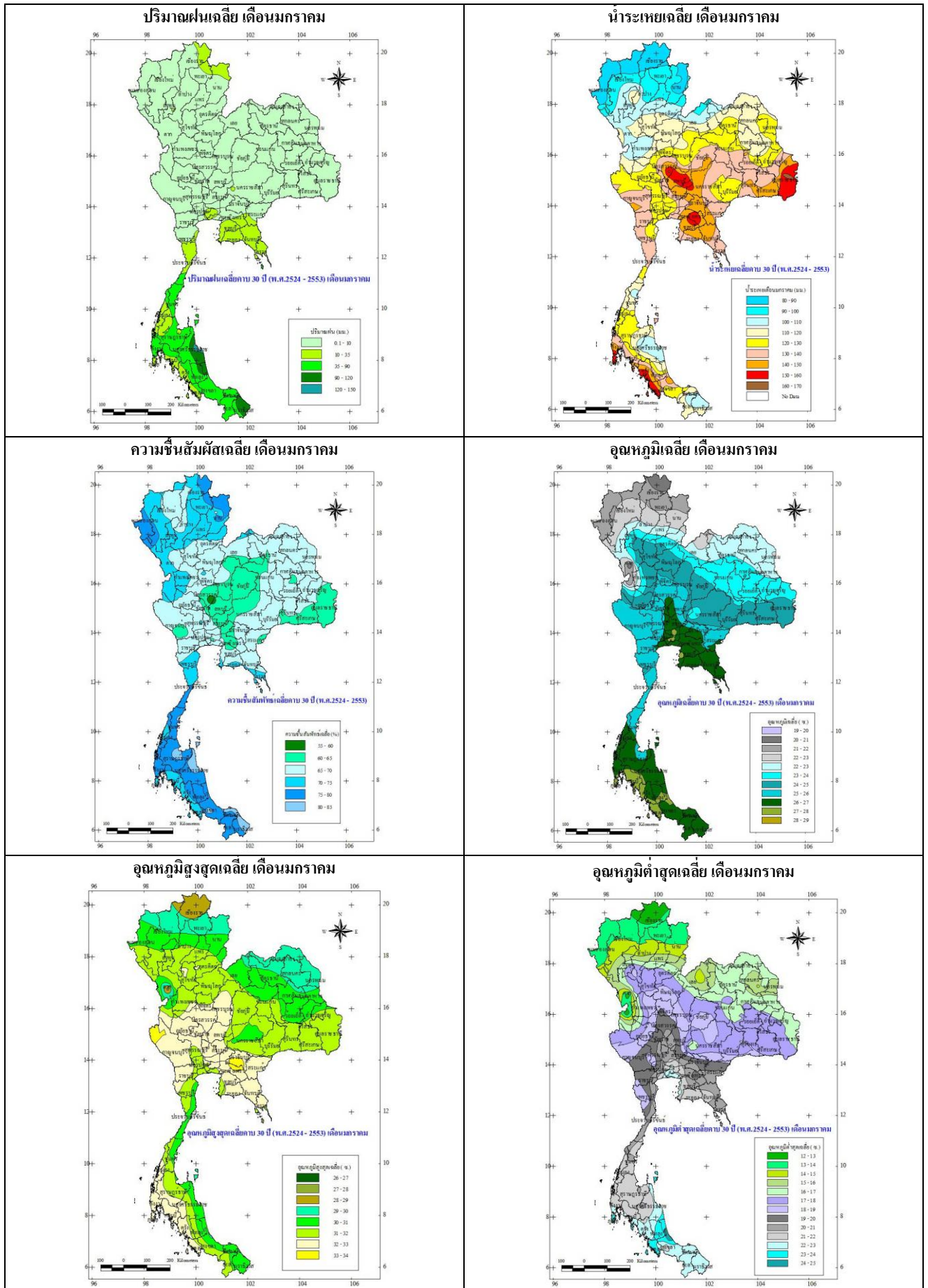
เดือนพฤศจิกายน

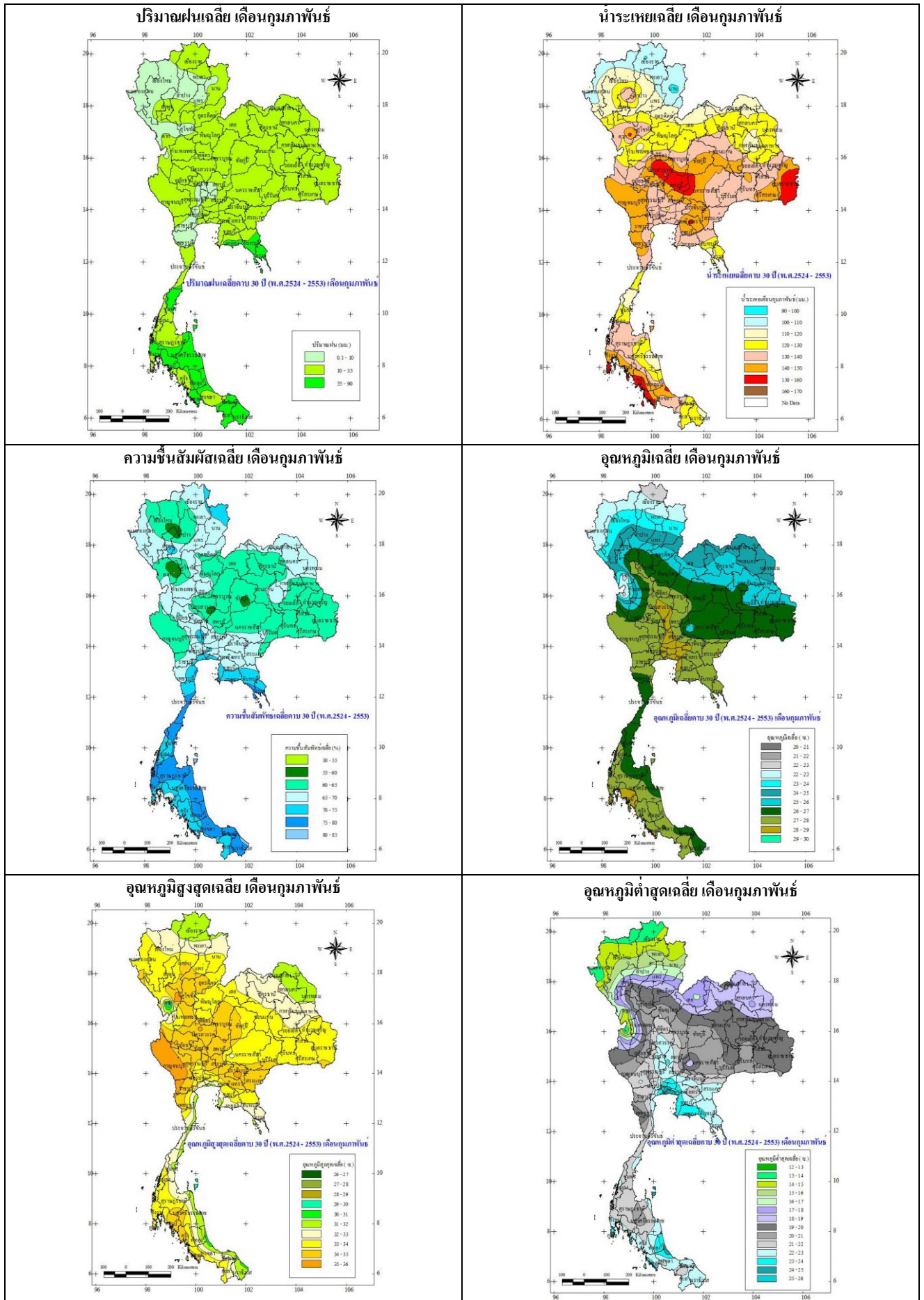
เดือนธันวาคม

เดือนมกราคม

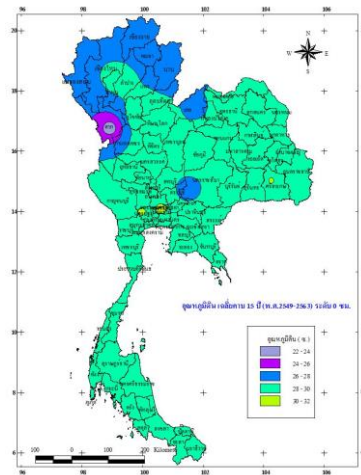

เดือนกุมภาพันธ์

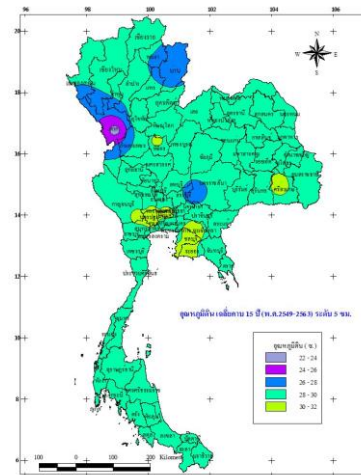

อุณหภูมิดินเฉลี่ย 15 ปี

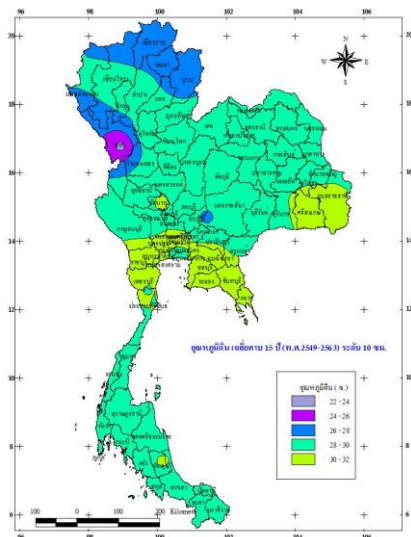
อุณหภูมิดินที่ 0 ซม.

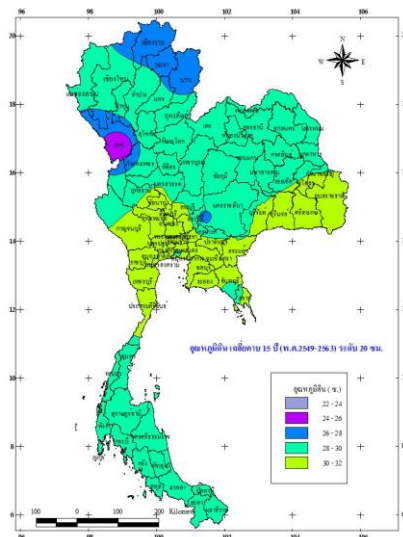
อุณหภูมิดินที่ 5 ซม.

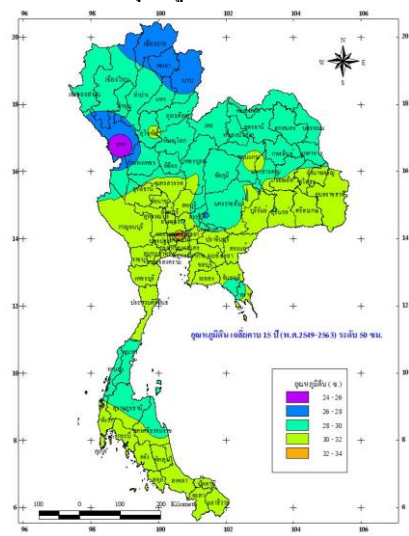
อุณหภูมิดินที่ 10 ซม.

อุณหภูมิดินที่ 20 ซม.

อุณหภูมิดินที่ 50 ซม.

อุณหภูมิดินที่ 100 ซม.

